

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ
СТАРОКУТУШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

Свежухина, дом34, с.Старые Кутуши, 423116

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШӘН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КОТЫШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

Свежухин урамы,34 йорт, Иске Котыш авылы,
423116

№ 9620 июль 2018 ел

**Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Иске Котыш авыл жирлеге советы**

КАРАРЫ

**Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
«Иске Котыш авыл жирлеге»нең
үзгәрешләр һәм өстәмэләр кергү турында
муниципаль берәмлек уставы**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "2003 елның 6 октябрэндәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы «Иске Котыш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 85, 86, 87 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Иске Котыш авыл жирлеге Советы Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Иске Котыш авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Иске Котыш авыл жирлеге Советының 18.07.2013 ел, №59 карары белән кабул ителгән «Иске Котыш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына (Иске Котыш авыл жирлеге Советының 07.05.2015 ел, №74, 07.05.2015 ел, №105, 15.12.2016 ел, №38, 25.05.2017 ел, №50), 15.12.2017 ел, №76) түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмэләр кертергә::

1.1. 5 Статья:

а) 1 өлештә:

а) 9 пунктны түбэндәге редакциядә бәян итәргә: "жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, әлеге кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру»;

б) 14 пунктны түбэндәге редакциядә бәян итәргә:»каты көнкүреш калдыкларын жыю (шул исәптән аерым туплану) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу".

1.2. 6 Статья:

- 1 пунктның 10 пунктчасы үз көчен югалткан дип танырга.

1.3. 10 Статья:

15 пунктны бәян итәргә: "ижтимагый фикер алышулар»;

15 пунктны " 16»пункты дип санарга

1.4. 19 Статья 19.:

- 19 статьяның исеме түбэндәге редакциядә бәян итәргә « " 19 Статья. Ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар»;

- 1 өлештә «сүзтезмәдән соң» ачык тыңлаулар «өстәргә " яисә ижтимагый фикер алышулар үткәргә мөмкин»;

- 3 өлешне 3.1 пунктчасы белән тулыландырырга. түбэндәге эчтәлек: «3.1.Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларын кире кагуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланмаган очракта, Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы закон нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә».

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә гражданнар жыеннарында белдерелгән жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очрактан тыш, жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр.

1.5. Гражданнар жыены «22 статьясын яңа редакциядә бәян итәргә:

«1. Гражданнар жыены халык тарафыннан турыдан-туры жирле үзидарә гамәлгә ашырылу һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеште булып тора.

2. Гражданнар жыены «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган очрактарда һәм «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Иске Котыш авыл жирлегенә составына керүче торақ пунктларда гражданнар

жыенын эзерләү тәртибе турында " Нигезләмә нигезендә жирлек Советы карары белән расланган очрақларда үткәрелә. Ф

3. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очрақларда гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) әлеге торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт составына кергән жирлек (муниципаль район)чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта (муниципаль район);

2) жирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча. ;

3) авыл торак пунктында иске авыл торак пункты кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук иске авыл торак пунктының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча.;

4) авыл торак пунктында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очрақларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнар жыенын жирлек башлыгы йә сайлау хокукына ия, 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырыла ала.

5. Жыен үткәрү инициативасын хуплау йөзеннән жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия, торак пункт территориясендә даими яки нигездә яшәүче, яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар санының 5 процентын тәшкил итә, ләкин 25тән дә ким була алмый.

6. Жирлек башлыгы чакыра торган халык жыены жирлек башлыгы карары белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыены жирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр халык жыенын үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итәләр, муниципаль хокукый акт проекты һәм гражданнар жыенын хәл итүгә чыгарылучы мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Иске Котыш авыл жирлегенә составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын эзерләү тәртибе турында " нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә танышалар.

8. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып торалар, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелергә тиеш».

1.6. 33 статьяның 1 өлешендә:

- 5-6 пункт үз көчен югалткан дип танырга;

- 5.1 пункттын өстәргә. түбәндәге эчтәлектә:»жирлекне стратегик планлаштыру документларын карау, раслау (раслау)";

- 26 пунктны бәян итәргә: "жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау»;

1.7. 38 статьяны яна редакциядә бәян итәргә:

«38 Статья. Жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

1) жирлек Советы үз-үзен таркату турында Карар кабул иткән очракта. Шул ук вакытта үз-үзен таркату турында карар әлеге устав белән билгеләнгән тәртиптә кабул ителә;

2) Татарстан Республикасы Югары суды депутатларының әлеге составының вәкаләтсезлеге турында карары үз көченә кәргән очракта, шул исәптән депутатларның үз вәкаләтләре туктатылуга бәйле рәвештә, жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре законсызлыгы турында;

3) жирлекне үзгәртеп корган очракта, жирлек бетерелгән очракта, № 131-ФЗ Федераль законның 3, 5, 13 статьялары нигезендә, шулай ук жирлек бетерелгән очракта;

4) жирлек чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан сайлаучыларның саны 25 проценттан арткан очракта, жирлек чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан.;

5) гражданнарның турыдан-туры ихтиярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актыны бастырып чыгару срогы бозылган очракта.

2. Жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату аның депутатларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатуга китерә.

3. Халык тарафыннан сайланган депутатлардан торган жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советына вакытыннан алда сайлаулар федераль закон белән билгеләнгән срокларда үткәрелә".

1.8 . 46 статья:

- 1.2 пунктын өстәргә. түбәндәге эчтәлекле:«1.2. Әгәр вәкаләтләре жирлек башлыгы вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президентының хокукый акты нигезендә йә жирлек Советының отставкага жиберү турындагы карары нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы әлеге хокукый актка яки суд тәртибендә карарга шикаять бирсә, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын вакытыннан алда сайлау суд карары законлы көченә кәргәнче билгеләнергә мөмкин түгел".

1.9. 49 статьяда:

а) 1 өлештә 2 абзацны төшереп калдырырга;

б) 1 өлешне түбәндәге эчтәлекле 1 абзац өстәргә: « - жирлек бюджетын үтәүне тәмин итә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы социаль-икътисадый үсешенә өстенлекле һәм максатлары белән килештерелгән муниципаль идарәнең һәм жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә озак сроклы максатларын һәм бурычларын билгели, жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;»

- жирлек вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча стратегик планлаштыру документларын эшли, карый, раслый (хуплый) һәм тормышка ашыра;

- жирлек Советы тарафыннан расланган (хупланган) стратегик планлаштыру документларын тормышка ашыруны мониторинглауны һәм контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;

- федераль законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән стратегик планлаштыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- 1 өлешнең 1 пункттындагы 7 абзацында «законнарда билгеләнгән тәртиптә» сүзләрен «Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләнгән тәртиптә» сүзләренә алмаштырырга кирәк.;

в) 13 абзацның 2 пунктында " федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру» ;

г) 4 өлешне түбәндәге эчтәлекле пунктча өстәргә:»каты көнкүреш калдыкларын жыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша";

д) 6 өлешне түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә: «жирлекнең төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту, күрсәтелгән Кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра.

1.10. 63 статьяны түбәндәге эчтәлекле 3 өлеш өстәргә:

«3. Коррупциягә каршы тору турында «2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, тиешле вазифаны биләп торган жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль вазифаны биләп торучы затка карата эштән азат итү (вазыйфадан азат итү) рәвешендәге түләттерү турында белешмәләр әлеге зат үз вазифасын биләп торган затлар реестрына кертелә.

1.11. Түбәндәге эчтәлекле 69.1 статья өстәргә.:

«69.1 Статья. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен карап тоту.

1. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре жирлек Советы тарафыннан раслана.

2. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре сорауларны жайга сала ала:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасад һәм киртәләү конструкцияләренен тышкы төре;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торгызу, шул исәптән жир эшләрен башкарганнан соң да,;

4) жирлек территориясен, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны архитектур яктыртуны да кертеп, яктыртуны оештыру;;

5) торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннарны, чәчәк түтәлләрен һәм үлән үсемлекләре биләгән башка территорияләрне булдыру, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибен дә кертеп, муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерүне оештыру;;

6) жирлек территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру.;

7) балалар һәм спорт майданчыкларын, хайваннарны урамда йөртү өчен майданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;;

8) жәяүлеләр коммуникацияларен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру.;

9) күрсәтелгән территория буенча инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә тоткарлыксыз хәрәкәт тәмин итү максатларында жирлек территориясен төзекләндерү;;

10) жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;

11) яңгыр сулары агынтыларын оештыру;

12) жир эшләрен үткәрү тәртибе;

13) катнашу, шул исәптән, биналарның, төзелмәләренә, корылмаларның, жир кишәрлекләренә (мондый йортлар чикләре буенча төзелмәгән жир кишәрлекләре милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларыннан тыш) милекчеләренә һәм (яки) бүтән законлы хужаларының якин-тирә территорияләрен карап тотуда катнашу;

14) Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юнь территорияләре чикләрен билгеләү;;

15) жирлек территориясен бәйрәмчә бизәү;

16) жирлек территориясен төзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

17) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне тикшереп тору.

1.12. 78 статьяның 7 пунктындагы 4 абзацын үз көчен югалткан дип танырга.

1.13. 80 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә:

"80 Статья. Гражданнарның үзара салым акчасы

1. Гражданнарның үзара салым акчасы астында гражданнарның жирле әһәмияткә конкрет мәсьәләләргә хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләргә аңлашыла. Гражданнарның үзара салым түләүләргә күләме жирлекнең (жирлек составына керүче торақ пункт) барлык халкы өчен абсолют зурлыкта билгеләнә, халык саны жирлек составына керүче торақ пунктның) гомуми саныннан (жирлек составына керүче торақ пунктның) 30 проценттан артмаска тиеш һәм алар өчен түләү күләме киметелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләргә кергән һәм куллану мәсьәләләргә жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенә 4 һәм 4.1 пунктларында каралган очрақларда гражданнар жыенында хәл ителә.

1.14. 87 статьяны түбәндәгә эчтәлеккә 4,5 пункт белән тулыландырырга:

«4.Жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул Рәсмиләштерелергә Мөмкин:

- жирлек Советы (халык жыены) рәисе һәм авыл жирлегә башлыгы тарафыннан имзаланган карар нигезендә йә авыл жирлегә башлыгы, жирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы (гражданнар жыены);

- жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән һәм жирлек башлыгы имзалаган аерым норматив хокукый акт. Бу очрақта әлеге хокукый актта авыл жирлегә Советының (гражданнар жыены) аны кабул итү турында карар реквизитлары куела. Авыл жирлегә Советының мондый карарына күчмә

нигезлэмэләрне һәм (яки) жирлек уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү рөхсәт ителми»

5. Жирлек уставын федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән тәңгәлләштерү әлеге закон актларында билгеләнгән срокта гамәлгә ашырыла. Федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән күрсәтелгән срок билгеләнмәгән очракта, жирлек уставын федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән тәңгәлләштерү срогы тиешле федераль закон, Татарстан Республикасы Законы үз көченә керү датасын, жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү, гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу, жирлек Советы утырышларының вакыт-вакытын исәпкә алып билгеләнә., мондый муниципаль хокукый акты дәүләт теркәвенә алу һәм рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) срокларын һәм, кагыйдә буларак, алты айдан да артмаска тиеш.

2. 1.1 пунктның «б» пунктчасын билгеләргә. әлеге карарның 1.9 пунктсындагы «г» пунктчасы дәүләт теркәвенә алынганнан соң, эмма 2019 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керә.

3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен Муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органына жиберергә.

4. Мәгълүмати стендларда, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында дәүләт теркәвеннән соң әлеге карарны игълан итәргә [.pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru)(Чирмешән муниципаль районының «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында).

5. Әлеге карар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Иске Котыш авыл жирлегә Уставының 87 статьясындагы 2 өлеше нигезлэмэләрен исәпкә алып, рәсми халыкка житкерелгән көннән үз көченә керә.

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

**Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы
Иске Котыш авыл жирлегә советы башлыгы:**

Митякин А.К.